

Việt Nam và Việt Kiều

Tôi xa Việt Nam năm 20 tuổi, thoáng chốc đã 1/4 thế kỷ sống nơi xứ người. Năm đầu sang Mỹ, đêm nào cũng khóc, nhớ bạn bè, nhớ con hẻm nhỏ, nhớ người bán hàng rong. Ngày ấy người Việt Nam ở Mỹ còn ít, không có báo điện tử, không có Internet liên lạc dễ dàng như bây giờ, nên nỗi nhớ càng da diết. Buổi sáng trong nhà ăn của khu nội trú đại học, nhìn bát cháo mạch lỏng bỏng, xám xịt, nhớ quay quắt đĩa bánh cuốn nóng với những khoanh chả trắng muốt điểm mấy nhúm hành phi vàng ruộm. Buổi trưa nhai miếng hamburger khô khan thèm bát phở tái chín thơm lừng. Buổi tối ánh đèn vàng leo lắt nhớ ánh điện neon sáng xanh mát mắt. Nhìn xung quanh nhà cửa lúc nào cũng đóng cửa im ỉm, nhớ Việt Nam hàng xóm đông đúc chạy qua, chạy lại lúc tối lửa tắt đèn. Cái gì cũng làm cho tôi nhớ và khóc.

Năm thứ hai, tiếng Anh đã khá hơn nhiều, bài vở cũng nhiều hơn, thêm việc làm part-time nên về đến nhà là ngủ say như chết. Nỗi nhớ Việt Nam vẫn còn đó nhưng không còn nhiều thì giờ để nghĩ đến nữa. Năm thứ tư, thứ năm... mỗi năm một trôi qua, công việc cứ ngày càng nhiều, cuộc sống như một vòng xoay khổng lồ, con người cũng quay tròn. Bên cạnh đó, tình yêu đến và gia đình, con cái tiếp theo. Ngày tháng trôi nhanh như chớp mắt, thoáng chốc đã 25 năm trôi.

Vừa rồi tôi cùng gia đình về thăm lại Việt Nam lần đầu tiên. Cái cảm giác đầu tiên là Sài Gòn đông đúc, náo nhiệt và giàu mạnh hơn ngày xưa rất nhiều. Về lại con phố xưa, tôi ngỡ ngàng nhìn không ra, không biết đâu là nhà cũ của mình. Nhà nào cũng xây mới, cao ngất ngều, sơn phết đủ màu sắc theo ý thích của mỗi chủ nhà. Những con đường ngập lá me bay của một thời mơ mộng giờ tràn đầy hàng quán ồn ào, nhộn nhịp. Sài Gòn bây giờ có nhiều tòa nhà thương mại tràn ngập các mặt hàng cao cấp, xe hơi nườm nượp trên đường. Có nhiều cái đẹp hơn, tốt hơn, nhưng cũng có nhiều thứ xấu hơn, tệ hơn. Tôi như lạc lõng giữa Sài Gòn, 25 năm một thời gian khá dài cho một đời người và cho một thành phố đầy sức sống như Sài Gòn.

Ở Việt Nam ba tuần lễ đầu vui vẻ, nhưng dần dần tôi cảm thấy nhớ nhà, nhớ cuộc sống êm đềm sáng lái xe đưa con đi học. Chiều tan sở về hai vợ chồng cùng nhau nấu cơm, cho con cái ăn uống, làm bài tập xong đi ngủ. Nhớ ngày nào khóc vì thèm nghe tiếng rao hàng, tiếng xe cộ buổi sáng ở Việt Nam, giờ lại khó chịu vì sự ồn ào. Nhớ buổi sáng thức sớm thật yên tĩnh bên Mỹ, xung quanh không có tiếng động ngoài mấy con chim hót ríu rít trên cao, hai vợ chồng làm cà phê, soạn bữa ăn sáng, coi tin tức rồi đưa con đi học, mình đi làm. Cuộc sống có vẻ tẻ nhạt, đơn điệu so với người Sài Gòn có nhiều bạn bè đông vui, náo nhiệt. Nhà cửa ở Việt Nam san sát nhau lúc xưa thấy vui, giờ thấy thèm một khoảng không gian xanh, một mảnh vườn nhỏ như Mỹ.

Ở Mỹ gia đình là chủ yếu, ngoài giờ làm việc, mọi người về thẳng nhà ít có người nào phải đi xã giao, quan hệ công việc làm ăn. Hợp đồng ít khi được ký kết trên bàn tiệc nên không có việc ngoài giờ làm ra còn phải đi ăn nhậu. Có những người đi làm thêm hai công việc hay làm ngoài giờ, nhưng đó là làm việc thật sự và có trả lương (double nếu overtime). Bạn bè không tự động đến nhà, rủ rê nhau đi chơi nhất là trong ngày làm việc. Vợ chồng phải giúp đỡ lẫn nhau, người nấu cơm thì người rửa bát, dọn dẹp. Các ông chồng ở đây rất giỏi việc nhà, cơm nước, lo lắng cho các con không thua gì một phụ nữ. Ở đây cũng hiếm người mượn Osin nên mọi việc đều san sẻ với nhau. Về Việt Nam thấy cảnh chiều nào quán ăn, quán nhậu cũng đông nghẹt người, nhất là các ông. Tôi tự hỏi giờ đó vợ con của quý ông ở đâu mà sao ông chồng không về dùng cơm tối với gia đình?

Về Việt Nam 4 tuần lễ, tôi mới cảm nhận những sự việc trước giờ thấy rất bình thường trong đời sống hằng ngày của Mỹ mà mình không để ý: xếp hàng, nhường đường cho người đi bộ, không xả rác bừa bãi nơi công

cộng, giữ cửa cho người đi sau, nói lời cảm ơn và xin lỗi... bỗng nhiên thành quan trọng. Thiếu những cái đó mình cảm thấy bức bối và khó chịu, cứ tự hỏi tại sao những việc rất nhỏ, đơn giản mà không ai chịu làm.

25 năm sống ở xứ người, giờ về lại xứ ta để hiểu rõ lại mình. Thì ra thời gian sống ở Mỹ đã dài hơn ở Việt Nam, hội nhập và hòa tan đã khiến mình thay đổi lúc nào không hay. Quê hương, nơi chôn nhau cắt rốn chỉ có một, nhưng hạnh phúc thì ở nơi nào mình tìm thấy niềm vui và sự yên bình trong tâm hồn.

Một Việt Kiều